

A Time to Tear and a Time to Mend: Reimagining Teshuva in Light of Rabbinic Narratives

The fact that I am writing this now, seven years later, will indicate that the doctors were being overly cautious; as a matter of fact, they now say that I am cured, although (they always add) there is no ironclad guarantee that the disease will not return. As for the music, I thought it would never start up again, but it has - gradually at first, with extended returns to the background-less, “real” state; but these returns eventually became shorter and more widely spaced, so that now the music is going almost all the time. Sometimes, however, if I concentrate hard, I can make it stop. Then everything about me that is all over the room, or all over the universe, gets sucked back inside, like one of those spring-loaded tape measures which, at the press of a button, pull the tape from wherever it has been spread out to back inside its little plastic case. When this happens and the background stops, I am suddenly just there again, down to the one, single person. *James Kugel, In the Valley of the Shadow, p.12*

I. Teshuva: Return? Repentance? Personal Change?

1. “Unetaneh Tokef,” Siddur for Rosh Hashanah and Yom Kippur

On Rosh Hashanah it is inscribed, and on Yom Kippur it is sealed - how many shall pass away and how many shall be born, who shall live and who shall die, who in good time, and who by an untimely death, who by water and who by fire, who by sword and who by wild beast, who by famine and who by thirst, who by earthquake and who by plague, who by strangulation and who by lapidation, who shall have rest and who wander, who shall be at peace and who pursued, who shall be serene and who tormented, who shall become impoverished and who wealthy, who shall be debased, and who exalted. **But repentance, prayer and righteousness avert the severity of the decree.**

בראש השנה יפתבון, וביום צום פפור יתמוון. פמה יעברון, וכמה יבראון, מי יחיה, ומי ימות, מי בקצו, ומי לא בקצו, מי במים, ומי באש, מי בחרב, ומי בחיה, מי ברעב, ומי בצמא, מי ברעש, ומי במגפה, מי בחניקה, ומי בסקילה, מי גנות, ומי גנוע, מי ישקט, ומי יטרף, מי ישלו, ומי יתסר, מי יעני, ומי יעשיר, מי ישפל, ומי ירום. ותשובה ותפלה וצדקה מעבירין את רע הגזרה.

2. Maimonides, The Laws of Teshuva 2:1

What is complete repentance? He who once more had in it in his power to repeat a violation, but separated himself therefrom, and did not do it because of repentance, not out of fear or lack of strength. For example, one who knew a woman sinfully, and after a process of time he met her again privately, and he still loving her as theretofore, and he being in a state of potency, and the meeting is in the same land where the sin was first committed, if he parted

without sinning, he has attained complete repentance. Of such Solomon said: "Remember then thy Creator in the days of thy youth" (**Ecc. 12.1**). Even if he made no reparation save in his old age, at a time when it was already impossible for him to repeat his misdeeds, although it is not the best repentance, it still is of help to him and he is considered a penitent. Moreover, though he continued a life of sin but did repent on his dying day, and did die a penitent, all of his sins are forgiven, even as it is said: "While the sun, or the light, or the moon, or the stars, be not darkened, nor the clouds return after the rain" (Ibid. 12.2), yea, that is the day of death. Deduct herefrom that if he remembered his Creator and did repent ere he died, he was forgiven.

אי זו היא תשובה גמורה? זה שָׁבָא לְיָדוֹ דְּבָר שְׁעֵבֵר בּוֹ וְאֶפְשָׁר בְּיָדוֹ לַעֲשׂוֹתוֹ וּפְרַשׁ וְלֹא עָשָׂה מִפְּנֵי הַתְּשׁוּבָה. לֹא מִירָאָה וְלֹא מִכְשָׁלוֹן כּוֹ. כִּיצַד? הֲרֵי שָׁבָא עַל אִשָּׁה בַעֲבָרָה וְלֹא חָזַר זְמַן נְתִיחַד עִמָּה וְהוּא עוֹמֵד בְּאַהֲבָתוֹ בָּהּ וּבְכַח גּוֹפּוֹ וּבְמִדְיָנָה שְׁעֵבֵר בָּהּ וּפְרַשׁ וְלֹא עָבַר זָהוּ בְּעַל תְּשׁוּבָה גְּמוּרָה. הוּא שְׁשָׁלְמָה אָמַר (קִהְלֵת יב א) "וְזָכַר אֶת בּוֹרְאֵיךָ בְּיָמֵי בְּחִירְתֶּיךָ". וְאִם לֹא שָׁב אֲלָא בְּיָמֵי זְקֻנּוֹתוֹ וּבָעֵת שֶׁאֵי אֶפְשָׁר לוֹ לַעֲשׂוֹת מֵה שֶׁהָיָה עוֹשֶׂה אָף עַל פִּי שְׁאֵינָה תְּשׁוּבָה, מְעַלָּה מוֹעֵלֵת הִיא לוֹ וּבְעַל תְּשׁוּבָה הוּא. אֶפְלוּ עָבַר כָּל יָמָיו וְעָשָׂה תְּשׁוּבָה בְּיוֹם מִיתָתוֹ וּמֵת בְּתְשׁוּבָתוֹ כָּל עֲוֹנוֹתָיו נִמְחָלִין שְׁנֵאָמַר (קִהְלֵת יב ב) "עַד אֲשֶׁר לֹא תִחַשֵׁף הַשֶּׁמֶשׁ וְהָאוֹר וְהַיָּרֵחַ וְהַכּוֹכָבִים וְשָׁבוּ הָעֵבִים אַחֵר הַגִּשְׁמִים" שֶׁהוּא יוֹם הַמִּיתָה. מִפְּלֵל שָׂאֵם זָכַר בּוֹרְאוֹ וְשָׁב קִדְּם שְׁיָמוֹת נִסְלַח לוֹ:

3. Yom Kippur confessions

...For those of which we are aware,
 we have already declared before You
 and confessed them unto You;
 and those of which we are not aware,
 before You they are revealed and known,
 as it is said,
 "The hidden things
 belong to Adonoy, our God,
 but the revealed things are for us
 and for our children forever,
 that we might fulfill
 all the words of this Torah."
 For You are the Pardoner of Yisrael,
 and the Forgiver of the tribes of Yeshurun
 in every generation,
 and beside You, we have no King
 Who forgives and pardons—only You!
 God, before I was formed,
I was unworthy [to be created].
And now that I have been formed,
it is as if I had not been formed.
I am like dust while I live,
how much more so when I am dead.
 Here I am before You
 like a vessel filled with shame.

May it be Your will,
Adonoy, my God, and the God of my fathers,
that I shall sin no more,
and the sins I have committed before You,
cleanse them in Your abundant mercies;
but not through
suffering and severe illness.
My God, guard my tongue from evil
and my lips from speaking deceitfully.
To those who curse me,
may my soul be unresponsive;
and let my soul be like dust to all.

את הגלויים לנו
ואת שאינם גלויים לנו.
את הגלויים לנו
כבר אמרנום לפניך.
והודינו לך עליהם.
ואת שאינם גלויים לנו
לפניך הם גלויים וידועים.
כדבר שנאמר
הנסתרת
ליהוה אלהינו.
והנגלת לנו
ולבנינו עד עולם.
לעשות
את כל דברי התורה הזאת:
כי אתה סלקו לישראל
ומחלו לשבטי ישראל
בכל דור ודור
ומבלעדיך אין לנו מלך
מוחל וסולח אלא אתה:
אלהי. עד שלא נוצרתי
איני קדאי,
ועכשו שנוצרתי
באלו לא נוצרתי.
עפר אני בחיני.
קל וחמר במיתתי.
הרי אני לפניך
ככלי מלא בושה וכלמה.
הי רצון מלפניך
ה' אלהי ואלהי אבותי
שלא אחטא עוד.
ומה שחטאתי לפניך
מרוק ברחמיך הרבים.
אבל לא על ידי
?סורים וחקלים רעים:

II. "Shattered Assumptions"

4. Maimonides, The Laws of Repentance 2:4

Among the ways of repentance are, for the penitent to continue to cry out in tearful supplication before the Name, to bestow alms according to his means, and to distance himself exceedingly from the thing wherein he sinned, to have his identity changed, **as if saying: "I am now another person, and not that person who perpetrated those misdeeds"**, to completely change his conduct for the good and straight path, and to exile himself from his place of residence, for exile atones iniquity, because it leads him to submissiveness and to be meek and humble-spirited.

מדרכי התשובה להיות השב צועק תמיד לפני השם בבכי ובתחנונים ועושה צדקה כפי כחו ומתרחק הרבה מן הדבר שחטא בו ומשנה שמו כלומר אני אחר ואיני אותו האיש שעשה אותן המעשים ומשנה מעשיו בלן לטובה ולדרך? שרה וגולה ממקומו. שגלות מכפרת עון מפני שגורמת לו להכניע ולהיות ענו ושפל רוח:

III. Return to Self and Other

5. Sefat Emet 5:54

All things are brought into being by Him. But the point is hidden and we have to expand it. This depends upon the point within us, for the more we expand our own souls, the more God is revealed to us in every place. This is the meaning of "When YHWH your God widens your border" (Deut. 12:20) – when the point spreads forth and expands throughout the human soul.

IV. Rabbinic Stories and Models

6. Avot De-Rabbi Nathan 6:2

Another explanation, "become dirty in the dust of their feet", this is Rabbi Eliezer, "and drink their word thirstily", this is Rabbi Akiva.

What were the beginnings of Rabbi Akiva? They said that he was 40 years old and still had not studied anything. One time, he was standing next to the well and asked, "Who engraved this stone?" They told him, "Is it not the water which is constant (in falling) upon it every day?" They said (to him), "Akiva, do you not read, 'the waters wear the stones'?"

Immediately Rabbi Akiva applied the logic of an a-fortiori argument to himself. "Just as the soft engraves the hard words of Torah which are hard like iron, how much more-so shall they engrave my heart which is flesh and blood!" Immediately he returned to learn Torah. He and his son went and sat in the place where children are taught. He said to him, "My master, teach me Torah!" Rabbi Akiva grabbed a top of the board and his son (grabbed) a top of the board, and he wrote for him alef, bet, and learned it. He was learning and continuing until he learned all of the Torah. He went and sat before Rabbi Eliezer and before Rabbi Yehoshua and said to them, "My masters, open for me a reasoning of Mishnah."

דבר אחר הוי מתאבק בעפר רגליהם זה רבי אליעזר, ושותה בצמא את דבריהם זה רבי עקיבא. מה היה תחלתו של רבי עקיבא? אמרו: בן ארבעים שנה היה ולא שנה כלום. פעם אחת היה עומד על פי הבאר, אמר: מי חקק אבן זו? אמרו לו: המים שתדיר [נופלים] עליה בכל יום. אמרו [לו] עקיבא אי אתה קורא "אבנים שחקו מים"? מיד היה רבי עקיבא דן קל וחומר בעצמו: מה רך פסל את הקשה, דברי תורה שקשה כברזל על אחת כמה וכמה שיחקו את לבי שהוא בשר ודם! מיד חזר ללמוד תורה.

הלך הוא ובנו וישבו אצל מלמדי תינוקות, א"ל: רבי, למדני תורה. אחז רבי עקיבא בראש הלוח ובנו בראש הלוח כתב לו אלף בית ולמדה. (אלף תיו ולמדה תורת כהנים ולמדה). היה לומד והולך עד שלמד כל התורה כולה, הלך וישב לפני רבי אליעזר ולפני ר' יהושע אמר להם: רבותי, פתחו לי טעם משנה, כיון שאמר לו הלכה אחת הלך וישב לו בינו לבין עצמו אמר (אלף זו למה נכתבה בית זו למה נכתבה) דבר זה למה נאמר? חזר ושאלן והעמידן בדברים. רבי שמעון בן אלעזר אומר אמשול לך משל למה הדבר דומה לסתת שהיה מסתת בהרים פעם אחת נטל קרדומו בידו והלך וישב על ההר והיה מכה ממנו צרורות דקות ובאו בני אדם ואמרו לו מה אתה עושה. אמר להם הרי אני עוקר ומטילו בתוך הירדן אמרו לו אי אתה יכול לעקור את כל ההר היה מסתת והולך עד שהגיע אצל סלע גדול נכנס תחתיו סתרו ועקרו והטילו אל הירדן ואמר לו אין זה מקומך אלא מקום זה. כך עשה להם רבי עקיבא לרבי אליעזר ורבי יהושע.

7. Babylonian Talmud Menachot 42a

Once there was a man who was very careful in his observance of the mitzvah of tzitzit. He heard there was a prostitute in a distant town who accepted four hundred gold pieces for her services. He sent her four hundred gold pieces and made an appointment. When the appointed time came, he went and sat at her door...

“Enter,” she said, and he entered. She made him seven beds, six of silver and the seventh of gold, with a silver ladder between each bed, and to the top one, a golden ladder. She went up and sat unclothed on the uppermost bed, and he ascended to sit beside her. Suddenly the four fringes of his tzitzit brushed against his face and he slipped down and sat on the ground. She slipped down after him and sat beside him.

“By the Roman emperor,” she demanded, “I won’t let you leave until you tell me what blemish you saw in me!”

“By the service of G-d,” he replied, “never have I seen a woman as beautiful as you. But there is one mitzvah that G-d has commanded us called tzitzit, and regarding it, twice it is written ‘I am Hashem your G-d’ (Bamidbar 15:41), I am the G-d who will punish and the G-d who will reward, and [the four fringes of my tzitzit] will be as four witnesses against me.”

She said to him: “I won’t let you go until you tell me your name, the name of your city, the name of your Rabbi, and the name of the Beit Midrash where you study Torah.” He wrote it down and put it in her hand.

She then divided all her possessions – a third she gave to the kingdom, a third to the poor, and a third she kept for herself – except for her beds and bedding, and came to the Beit Midrash of Rabbi Chiya.

She said to him, "Rabbi, instruct me and I shall be a convert." He questioned her, "My daughter, might you have laid eyes on one of my students?" She showed him the note in her hand.

He said to her, "Go and enjoy your claim." The same beds which she had spread for him illicitly she now spread for him permissibly.

תניא א"ר נתן
אין לך כל מצוה קלה שכתובה בתורה שאין מתן שכרה בעה"ז ולעה"ב איני יודע כמה
צא ולמד ממצות ציצית
מעשה באדם אחד שהיה זהיר במצות ציצית שמע שיש זונה בכרכי הים שנוטלת ד' מאות זהובים בשכרה שיגר לה
ארבע מאות זהובים וקבע לה זמן
כשהגיע זמנו בא וישב על הפתח
נכנסה שפחתה ואמרה לה
אותו אדם ששיגר לך ד' מאות זהובים בא וישב על הפתח אמרה היא
יכנס נכנס
הציעה לו ז' מטות שש של כסף ואחת של זהב ובין כל אחת ואחת סולם של כסף ועליונה של זהב
עלתה וישבה על גבי עליונה כשהיא ערומה ואף הוא עלה לישב ערום כנגדה באו ד' ציציותיו וטפחו לו על פניו נשמט
וישב לו ע"ג קרקע ואף היא נשמטה וישבה ע"ג קרקע
גפה של רומי שאיני מניחתך עד שתאמר לי מה מום ראית בי
אמר לה
העבודה שלא ראיתי אשה יפה כמותך אלא מצוה אחת ציונו ה' אלהינו וציצית שמה וכתוב בה (במדבר טו, מא) אני
ה' אלהיכם שתי פעמים אני הוא שעתיד ליפרע ואני הוא שעתיד לשלם שכר עכשיו נדמו עלי כד' עדים
אמרה לו
איני מניחתך עד שתאמר לי מה שמך ומה שם עירך ומה שם רבך ומה שם מדרשך שאתה למד בו תורה
כתב ונתן בידה
עמדה וחילקה כל נכסיה שלישי למלכות ושלישי לעניים ושלישי נטלה בידה חוץ מאותן מצעות ובאת לבית מדרשו של
ר' חייא
אמרה לו
רבי צוה עלי ויעשוני גיורת
אמר לה
בתי שמא עיניך נתת באחד מן התלמידים
הוציאה כתב מידה ונתנה לו אמר לה
לכי זכי במקחך
אותן מצעות שהציעה לו באיסור הציעה לו בהיתר
זה מתן שכרו בעה"ז ולעה"ב איני יודע כמה

WOOP: Wish; Outcome; Obstacle; Plan (mental contrasting).